

69/2008. (XII.10. Főv.Kgy. rendelet
Budapest Főváros szmogriadó-tervéről

A Fővárosi Önkormányzat Közgyűlése a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 48. § (4) bekezdés a) pontjában foglalt felhatalmazás alapján, valamint a levegő védelmével kapcsolatos egyes szabályokat tartalmazó 21/2001. (II. 14.) Korm. rendelet 15/B. § előírásainak megfelelően Budapest Főváros szmogriadó-tervét a következők szerint rendeli megállapítani.

I. Általános rendelkezések

1.§ (1) A szmogriadó-terv célja, hogy meghatározza a környezetveszélyeztetést okozó légszennyezettség kialakulása esetén az emberi élet és egészség megóvása érdekében szükséges intézkedéseket, azok elrendelésének és végrehajtásának szabályait.

(2) A rendelet hatálya Budapest Főváros közigazgatási területén, azokra a természetes és jogi személyekre, továbbá jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetekre terjed ki, akik (amelyek) tevékenysége, létesítménye terméke levegőterhelést okoz vagy okozhat, illetve akinek avar és kerti hulladéka keletkezik tekintettel a (3) bekezdésben foglalt kivételre.

(3) E rendelet területi hatálya nem terjed ki

- a) az M0 jelű elkerülő út Budapest Főváros közigazgatási területén áthaladó szakaszaira;
- b) Nagykovácsi és Remeteszőlős lakosainak átmenő gépjárműforgalma biztosítása érdekében, a következő útvonalak szakaszaira: Budapest közigazgatási határa – Nagykovácsi út – Szépjuhászné útja – Budakeszi út – Budapest közigazgatási határa, továbbá Budapest közigazgatási határa – Nagykovácsi út – Nagyrét utca – Máriaremetei út – Hidegkúti út – Budapest közigazgatási határa.

(4) A (3) bekezdés *b)* pontjában meghatározott cél érdekében az ott meghatározott útvonalakra szóló mentességet Nagykovácsi és Remeteszőlős lakosai a lakóhelyet vagy tartózkodási helyet igazoló hatósági igazolvánnyal (lakcímkártyával) igazolhatják.

2.§ A rendelet alkalmazásában:

(1) Szmoghelyzet: ha kedvezőtlen meteorológiai viszonyok között, több forrásból származó szennyezőanyag-kibocsátás következtében a légszennyezettség tartósan és nagy területen meghaladja egy vagy több légszennyező anyag tájékoztatási vagy riasztási küszöbértékét. Ha a levegőterheltségi szint határértékeiről és a helyhez kötött légszennyező pontforrások kibocsátási határértékeiről szóló 4/2011. (I. 14.) VM rendelet 3. számú mellékletében (továbbiakban: **Határérték-rendeletben**) feltüntetett legalább egy légszennyező anyag koncentrációja az ott meghatározott időtartamban, az ott meghatározott tájékoztatási vagy riasztási küszöbértéket a Közép-Duna-völgyi Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség (továbbiakban: **KDV-KTVF**) adatai alapján meghaladja, szmogriadót kell elrendelni. A szálló porra (PM10) vonatkozó tájékoztatási és riasztási fokozat elrendeléséhez és megszüntetéséhez az Országos Meteorológiai Szolgálat (továbbiakban: **OMSZ**) által kiadott meteorológiai előrejelzése is

szükséges.

(2) A szmogriadó fokozatai:

a) tájékoztatási fokozat, amelyben a légszennyezettségi szint rövid idejű hatása veszélyt jelent a lakosság különösen érzékeny (gyermek, időskorú, beteg) csoportjaira, elrendelésével együtt azonnali és megfelelő tájékoztatást kell adni; a szálló por (PM10) esetében a korlátozással járó (a riasztási fokozathoz tartozó) intézkedés elrendelésének lehetőségéről a riasztási fokozat elrendelését megelőző nap 18 óráig előzetes tájékoztatást kell adni.

b) riasztási fokozat, amelyben a légszennyezettségi szint rövid idejű hatása veszélyt jelent a teljes lakosságra, elrendelésével együtt azonnali intézkedéseket kell elrendelni.

(3) *Szmogriadó fokozatainak elrendelése:* tájékoztatási, vagy riasztási fokozatát akkor kell elrendelni, ha három mérőállomáson, egy időben mért légszennyező anyag koncentrációja meghaladja a Határérték-rendeletben rögzített tájékoztatási vagy riasztási küszöbértéket és teljesülnek a Határérték-rendelet további feltételei.

(4) *Szmogriadó fokozatainak megszüntetése:* a hozott intézkedések megszüntethetők, ha a Határérték-rendeletben megjelölt légszennyező anyag (kivéve ózon) koncentrációja valamennyi fővárosi monitorállomáson 3 egymást követő egyórás átlagában, illetve szálló por (PM₁₀) esetében egy nap 24 órás átlagában nem lépi túl a riasztási küszöbérték számszerű értékét és teljesülnek a Határérték-rendelet további feltételei. Ózon esetében az adott fokozat megszüntethetőségének feltétele, hogy a megszüntetés előtti 36 óra alatt az ózon koncentráció egyik fővárosi monitorállomáson sem lépi túl az adott küszöbértéket.

(5) Avarnak, kerti hulladéknak minősül a kertészeti munkálatok végzése során keletkezett növényi maradvány, mint például: fűkaszálék, lomb-, ág-, gally-, szár-, gyökérmaradvány, levél, szár, nyesedék, (a továbbiakban együtt: avar és kerti hulladék).

2/A. § (1) A szmogriadót, annak fokozatát és az adott fokozathoz e rendeletben meghatározott intézkedéseket a főpolgármester rendeli el és szünteti meg.

(2) A főpolgármester e rendelet szerinti intézkedéseit a Magyar Távirati Irodához eljuttatott sajtóközlemény útján, valamint a Fővárosi Önkormányzat honlapján hirdeti ki.

(3) A főpolgármester folyamatosan gondoskodik a budapesti légszennyezettséggel kapcsolatos aktuális tájékoztatásról

a) a Fővárosi Önkormányzat honlapján,

b) a Főpolgármesteri Hivatal munkaideje alatt az Ügyfélszolgálati Irodán,

c) a Fővárosi Közterület-felügyelet 24 órás Ügyeleti Szolgálatán (továbbiakban: Ügyelet) keresztül.

(4) A szmogriadó-fokozatok megszüntetésének időpontját a főpolgármester a Magyar Távirati Irodához eljuttatott sajtóközlemény útján, valamint a Fővárosi Önkormányzat honlapján hirdeti ki.

II. Szmoghelyzet kialakulásának megelőzése

3.§ (1) A szmoghelyzet kialakulásának megelőzésének érdekében a gépkocsik környezetvédelmi felülvizsgálatáról és ellenőrzéséről szóló 7/2002. (VI. 29.) GKM-BM-KvVM együttes rendelet 9. számú melléklete alapján, a rendszám táblán sárga színű, hatszögletű környezetvédelmi plakettel ellátott (a továbbiakban: kedvezőtlenül sok légszennyező anyagot kibocsátó) gépjárművek forgalma tilos október 20-tól, március 8-ig tartó időszakban a (2) bekezdésben meghatározott területen.¹

(2) Az (1) bekezdés szerinti közúti közlekedési korlátozás területe az Árpád híd - Róbert Károly körút - Hungária körút - Könyves Kálmán körút - Lágymányosi híd - Dombóvári út - Sárbogárdi út - Hamzsabégi utca - Budaörsi út - Alkotás utca - Krisztina körút - Vérmező út - Margit körút - Bem József utca - Bem rakpart - Árpád fejedelem útja - Lajos utca - Pacsirtamező utca által határolt terület, kivéve a Budai alsó rakpart.²

(3) Az (1) bekezdés tilalma alól mentesül a (2) bekezdésben meghatározott terület³

- a) lakosainak gépjárműforgalma, akik jogosultságukat a lakóhelyet vagy tartózkodási helyet igazoló hatósági igazolvánnyal (lakcímkártyával) igazolhatják;⁴
- b) BKV Zrt. autóbuszainak és belszolgálati járműveinek forgalma;⁵
- c) FKF Zrt. kommunális szemét szállítására, az utak locsolására, tisztítására szolgáló járműveinek forgalma;⁶
- d) a Rendelet 10. § c-g) pontokban meghatározott kivételeinek forgalma.⁷

¹ Külön rendelettel lép hatályba.

² Külön rendelettel lép hatályba, majd a 3 évig hatályos szabályozást a következők szerinti váltja fel: „(2) Az (1) bekezdés szerinti közúti közlekedési korlátozás területe megegyezik a Rendelet 1.§ (2) bekezdés szerinti területi hatályával.”

³ Külön rendelettel történő hatályba lépést követően 3 évig marad hatályban, majd a 3 évig hatályos szabályozást a következők szerinti váltja fel:

„(3) A (1) bekezdésben meghatározott tilalom alól mentesül az Árpád híd - Róbert Károly körút - Hungária körút - Könyves Kálmán körút - Lágymányosi híd - Dombóvári út - Sárbogárdi út - Hamzsabégi utca - Budaörsi út - Alkotás utca - Krisztina körút - Vérmező út - Margit körút - Bem József utca - Bem rakpart - Árpád fejedelem útja - Lajos utca - Pacsirtamező utca által alkotott Hungária-gyűrű és Budapest Főváros közigazgatási határa közötti terület

a) lakosainak gépjárműforgalma, akik jogosultságukat a lakóhelyet vagy tartózkodási helyet igazoló hatósági igazolvánnyal (lakcímkártyával) igazolhatják; (e szakasz hatályba lépéstől számított 5 évig marad hatályban)

b) BKV Zrt. autóbuszainak és belszolgálati járműveinek forgalma; (e szakasz hatályba lépéstől számított 5 évig marad hatályban)

c) FKF Zrt. kommunális szemét szállítására, az utak locsolására, tisztítására szolgáló járműveinek forgalma; (e szakasz hatályba lépéstől számított 5 évig marad hatályban)

d) a Rendelet 10. § c-g) pontokban meghatározott kivételeinek forgalma.”

⁴ Külön rendelettel történő hatályba lépést követően 3 évig marad hatályban.

⁵ Külön rendelettel történő hatályba lépést követően 3 évig marad hatályban.

⁶ Külön rendelettel történő hatályba lépést követően 3 évig marad hatályban.

⁷ Külön rendelettel lép hatályba.

4. §

4/A.§ (1) Az avar és kerti hulladék tekintetében Budapest Főváros közigazgatási területén az ingatlan tulajdonosoknak, használóknak a következőképpen kell eljárni:

- a) elsősorban helyben komposztálni kell,
- b) másodsorban a háztartási hulladéktól elkülönítetten, a települési szilárd hulladékkezelési közszolgáltató (Fővárosi Közterület-fenntartó Zrt.) által forgalmazott, erre a célra szolgáló zsákban gyűjteni, melyet a közszolgáltató elszállít,
- c) elégetni kizárólag a következő együttes feltételek esetén megengedett:
 - ca) 2011. november 30-ig,
 - cb) március 8. és április 30. valamint október 1 és november 30. között,
 - cc) ünnepnapok kivételével hétfőtől-szombatig,
 - cd) 10 és 15 óra között.
- ce) Az égetés tilos a 3.§ (2) bekezdésben meghatározott területen (Hungária-gyűrűn) belül, továbbá közterületen, valamint egészségügyi-, szociális-, gyermek-, ifjúsági-, nevelési- és oktatási intézmények, nyitott sportlétesítmények, szabadidőközpontok és egyházi intézmények 100 méteres körzetében, azok működésének időtartama alatt.
- d) elégetni tilos.

(2) Aki az (1) bekezdésben meghatározott avar és kerti hulladék égetésére vonatkozó rendelkezést megszegi, az szabálysértést követ el, mely 30 ezer forintig történő bírsággal sújtható.

III. Szmogriadó elrendelése és megszüntetése

5.§ (1) A főpolgármester a külön jogszabályban meghatározottak szerint

- a) a tájékoztatási fokozatot rendel el a 2. § (2) bekezdés a) pontjában, valamint a 2. § (3) pontjaiban foglalt feltételek teljesedése esetén,
 - b) riasztási fokozatot rendel el a 2. § (2) bekezdés b) pontjában, valamint a 2. § (3) bekezdésben foglaltak fennállása esetén.
- (2) A tájékoztatási, illetve a riasztási fokozatban megtehető intézkedésekre a 8-10. §-okban foglaltak az irányadók.
- (3) Az e rendelet szerinti intézkedések a tájékoztatási fokozat elrendelése esetén a kihirdetését követően azonnal, a riasztási fokozat esetében a kihirdetését követő nap 6 órától lépnek életbe.
- (4) A riasztási fokozat időtartama alatt és kizárólag a gépjárművek használatára vonatkozó intézkedésekre vonatkozóan – az azt megszüntető intézkedés hiányában – a korlátozó intézkedések időtartama:
- a) légszennyező anyagtól függetlenül minden nap 6 órától 22 óráig tart, kivéve az ózon eredmények miatt elrendelt korlátozáskor;
 - b) ózon légszennyezettség esetében minden nap 10 órától 18 óráig tart.
- A további korlátozások időtartama – az azt megszüntető intézkedés hiányában – folytonos.

6. § A szmogriadó elrendelését megalapozó - a KDV-KTVF és az OMSZ által szolgáltatott - adatok folyamatos gyűjtését és a főpolgármester felé történő továbbítását az Ügyelet látja el.

7. § (1) A főpolgármester a 2. § (4) bekezdésében foglalt feltételek fennállása esetén szüntetheti meg a szmogriadót, a 2/A. § szerinti tájékoztatási kötelezettség teljesítésének biztosításával.

(2) A szmogriadó megszüntetésére irányuló főpolgármesteri döntésről a Főpolgármesteri Hivatal (továbbiakban: FPH) tájékoztatja az Ügyeletet.

IV. Tájékoztatási fokozathoz kapcsolódó intézkedések

8.§ (1) A főpolgármester az adott szmogriadó-fokozat meghatározott feltételeinek teljesülését követően, ahhoz képest

a) szálló por (PM₁₀) esetében: 5 órán belül

b) további légszennyező anyagok esetében: 1 órán belül ad tájékoztatást a 2/A.§ (2)-(3) bekezdéseiben foglaltak szerint.

(2) A főpolgármester a tájékoztatási fokozat elrendelése esetén:

a) tájékoztatja a lakosságot, tekintettel további jogszabályok szabályaira;

b) felkérheti a fővárosi kerületek jegyzőit, hogy fokozottan ellenőrizzék az avar és kerti hulladék nyílt téri égetésének esetleges tilalmát;

c) felkérést adhat ki a szmoghelyzet további romlását megelőző intézkedésekre (a lakosság és a légszennyezők önkéntes önkorlátozó intézkedéseire), különösen kérve:

ca) a közúti járművek környezetvédelmi felülvizsgálatának szabályairól szóló 77/2009. (XII. 15.) KHEM-IRM-KvVM együttes rendelet 3. számú melléklete alapján, a rendszámablán fekete és piros színű hatszögletű környezetvédelmi plakettel ellátott gépjárművek használatának szüneteltetését;

cb) a fővárosi úti célok eléréshez az egyéni gépjárműhasználat mérséklését, lehetőség szerint szüneteltetését, a közösségi közlekedés igénybevételének előnybe részesítését;

cc) a gépjárművek indokolatlan – álló helyzetben történő – alapjáratú üzemeltetésének lehetőség szerinti mérséklését;

cd) a helyhez kötött légszennyező pontforrások üzemeltetőit – hivatkozva azok társadalmi felelősségvállalására – kibocsátásuk csökkentésére;

ce) kén-dioxid, szén-monoxid, vagy szálló por (PM₁₀) szint miatt elrendelt fokozat esetén a kérés kiterjed a szilárd- és olajtüzelésű berendezések (ha egy háztartásban létezik földgáztüzelési mód, akkor a szilárdtüzelésű kandallók, cserépkályhák) használatának mérséklésére;

cf) az ózonszint miatt elrendelt fokozat esetén a kérés kiterjed az üzemanyag-töltő állomások használatának – elsősorban 10-18 óra közötti – mérséklésre, továbbá – a helyhez kötött légszennyező pontforrások üzemeltetőit is érintően, ózon prekursorok és nitrogén-oxidok kibocsátásukat tekintve – a szerves oldószer felhasználással (szénhidrogén-kibocsátással) járó tevékenységek (például festés, mázolás, bitumenolvasztás) mérséklésére, lehetőség szerint szüneteltetésére.

V. Riasztási fokozathoz kapcsolódó intézkedések

9.§ A főpolgármester a riasztási fokozat elrendelése esetén:

- a) tájékoztatja a lakosságot, tekintettel további jogszabályok szabályaira;
- b) elrendelheti a gépjárművek Budapest főváros közigazgatási területén való használatának korlátozását, tekintettel azok rendszámtábláján található környezetvédelmi plakett színére: a fekete és piros környezetvédelmi plakettel ellátott járművek közlekedésének tilalmát;
- c) elrendelheti, illetve kezdeményezheti a helyhez kötött légszennyező pontforrások üzemeltetőinek más energiahordozó, üzemmód használatára kötelezését, vagy a kibocsátás csökkentését, vagy az üzemeltetés felfüggesztését;
- d) felkérheti a fővárosi kerületek jegyzőit, hogy fokozottan ellenőrizzék az avar és kerti hulladék nyílt téri égetésének esetleges tilalmát;
- e) felkérést adhat ki a szmoghelyzet további romlását megelőző intézkedésekre (a lakosság és a légszennyezők önkéntes önkorlátozó intézkedéseire), különösen kérve:
 - ea) -
 - eb) a fővárosi úti célok eléréshez az egyéni gépjárműhasználat szüneteltetését, a közösségi közlekedés igénybevételének előnybe részesítését;
 - ec) a gépjárművek indokolatlan – álló helyzetben történő – alapjáratú üzemeltetésének lehetőség szerinti mérséklését;
 - ed) a helyhez kötött légszennyező pontforrások üzemeltetőit – hivatkozva azok társadalmi felelősségvállalására – kibocsátásuk csökkentését;
 - ee) kén-dioxid, szén-monoxid, vagy szálló por (PM₁₀) szint miatt elrendelt fokozat esetén a szilárd- és olajtüzelésű berendezések (ha egy háztartásban létezik földgáztüzelési mód, akkor a szilárdtüzelésű kandallók, cserépkályhák) használatának mérséklését;
 - ef) nitrogén-dioxid szint miatt elrendelt fokozat esetén a kérés kiterjed a gázfűtésű berendezések használatának mérséklését;
 - eg) az ózonszint miatt elrendelt fokozat esetén a kérés kiterjed az üzemanyag-töltő állomások használatának – elsősorban 10-18 óra közötti – szüneteltetésére, továbbá – a helyhez kötött légszennyező pontforrások üzemeltetőit is érintően, ózon prekursorok és nitrogén-oxidok kibocsátásukat tekintve – a szerves oldószer felhasználással (szénhidrogén-kibocsátással) járó tevékenységek (például festés, mázolás, bitumenolvasztás) szüneteltetésére.
- eh) Budapest főváros közigazgatási területén közlekedő gépjárművek vezetőit, hogy haladási sebességüket 20 km/h-val csökkentsék, kivéve, ahol 30 km/h vagy kisebb a megengedett legnagyobb sebesség.

10. § Az e rendelet 9.§ b) pontja alapján hozott forgalomkorlátozás alól mentesülnek:
- a) a helyi, helyközi és távolsági közúti közösségi közlekedés – valamint a személytaxi-szolgáltatás – gépjárművei;
 - b) -
 - c) a megkülönböztető fény- és hangjelzéssel jogszerűen felszerelt gépjárművek, valamint az ilyen gépjárművek által közrefogott járműoszlop;
 - d) a Magyarországon működő diplomáciai és konzuli képviseletek, valamint nemzetközi szervezetek és ezek nemzetközi szerződés alapján mentességet élvező tagjai és családtagjaik DT betűjelű rendszámmal ellátott gépjárművei;
 - e) a külön jogszabályban meghatározott betegszállító járművek, valamint a kórházi és járóbeteg-ellátásra, kezelésre beutalt, előjegyzett beteget szállító gépjárművek;
 - f) orvosok gépjárműve és orvosi ügyeleti gépjárművek;
 - g) a mozgáskorlátozott személy – illetőleg az őt szállító személy – járműve, amennyiben úti célja Budapest Főváros közigazgatási területén van vagy csak azon keresztül közelíthető meg, ha a mozgásában korlátozott személy eredeti és érvényes parkolási igazolványát a gépjármű első szélvédője mögött úgy helyezték el, hogy előlapja az érvényesség és a jogosultság ellenőrzése céljából látható;
 - h) a kommunális feladatokat végző, külön jogszabályban meghatározott olyan gépjárművek, amelyek – műszaki felépítésüknél fogva – csak a mentőszolgálatban, vérellátó szolgálatban, halott-szállításra, úttisztításra (közterületek tisztán tartása, locsolása, valamint közutak, repülőterek hó- és síkosságmentesítése, só- és homokszórása), a lakosság vízellátására, a kommunális hulladékszállításra, a kéményseprőipari közszolgáltatásra, a villamos- és gázenergia-, távhő-, melegvíz-, ivóvíz-, szennyvízhálózatok, a távközlési szolgáltatás, a közműjellegű vezetékrendszerek (különösen a termékvezeték, a közúti forgalomirányító, a közúti közösségi és vasúti közlekedés vezetékei) hibabemérésére és -elhárítására használhatók, továbbá azon szervezetek következő feladatokat végző járművei, amelyek jogosultak pénzfeldolgozási tevékenység, vagy egyetemes postai szolgáltatás végzésére;
 - i) az elromlott jármű vontatását vagy a közúton elromlott jármű hibaelhárítását végző és figyelmeztető jelzéssel jogszerűen felszerelt járművek;
 - j) a fővárosi és pest megyei élelmiszerlánc-felügyeleti szerv és feladatukat a főváros végző magánállatorvosok gépjárművei a fővárosi és pest megyei élelmiszerlánc-felügyeleti szerv igazolásával;
 - k) a Magyar Honvédség, a törvényben meghatározott rendvédelmi szervek gépjárművei;
 - l) a Nemzeti Közlekedési Hatóság, a KDV-KTVF, a fővárosi ÁNTSZ-ek, valamint Budapest Főváros területén működő közterület-felügyelet az azon gépjárművei, amelyek műszaki felépítésüknél és jogszabályi felhatalmazásuk által látják el a közterületek rendjéhez, tisztaságához és jogszerű használatához kapcsolódó ellenőrzési feladatokat;
 - m) az élelmiszer-áruszállító gépjárművek célforgalma;
 - n) Magyar Rádió Zrt., Magyar Televízió Zrt. és Duna Televízió Zrt. közszolgálati műsorszolgáltatók, továbbá a Magyar Távirati Iroda Zrt. gépjárműveinek célforgalma.

VI. Vegyes és záró rendelkezések

11. § (1) A Rendelet 9. § *b)-d)* pontjaiban foglalt korlátozások betartását a közlekedés tekintetében a – vonatkozó jogszabályok szerint – a BRFK és/vagy további kijelölt hatóságok, a helyhez kötött légszennyező pontforrások tekintetében a KDV-KTFV, az avar és kerti hulladék nyílt téri égetési tilalmának tekintetében a 4/A. § betartását kerületi önkormányzat jegyzője jogosult ellenőrizni.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott hatóságok az elrendelt korlátozások megszegőivel szemben eljárást kezdeményeznek.

12.§ (1) Ez a rendelet – a **(3 és 4)** bekezdésben foglalt kivétellel – a kihirdetését követő napon lép hatályba.

(2) A Rendelet 4/A.§ (1) bekezdés *c)* pontja és annak alpontjai 2011. december 1-jén hatályukat veszítik.

(3) A Rendelet 4/A.§ (1) bekezdés *d)* pontja 2011. december 1-jén hatályba lép.

(4) E rendelet 3.§ (1)-(2) bekezdésének hatályba lépéséről külön önkormányzati rendelet rendelkezik.

(5) E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti a füstködriadó-tervről szóló 48/2003. (IX. 19.) Föv. Kgy. rendelet, valamint az azt módosító 31/2006. (VI.12.) Föv. Kgy. rendelet.

dr. Tiba Zsolt s. k.
főjegyző

dr. Demszky Gábor s. k.
főpolgármester